

Na temelju članka 158. stav 1. tačka 2. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09), na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 162. sjednici održanoj 14. veljače 2011. godine, donosi

# UREDBU

## O UNIFORMI, NAZIVIMA FUNKCIJA I FUNKCIONALNIM OZNAKAMA VATROGASACA U PROFESSIONALnim I DOBROVOLJNIM VATROGASNIM POSTROJBAMA, OVLAŠTENJA STARJEŠINA TIH POSTROJBA, ZAŠTITNOJ I RADNOJ ODJEĆI I OPREMI VATROGASACA

### I - OPĆE ODREDBE

#### Članak 1.

Ovom uredbom propisuje se vrsta, sastav, oblik, boja, kroj i sastavni dijelovi radne i svečane uniforme, rokovi uporabe radne i svečane uniforme, zaštitna odjeća, obuća i oprema za vatrogasce, nazivi i oznaće funkcija koje na uniformi nose vatrogasci na određenim poslovima i zadaćama u profesionalnim i dragovoljnim vatrogasnim postrojbama (u daljem tekstu: vatrogasci), kao i ovlaštenja starješina u tim vatrogasnim postrojbama.

#### Članak 2.

Prilikom obavljanja vatrogasne djelatnosti vatrogasci nose: radnu uniformu, svečanu uniformu, zaštitnu odjeću, obuću i opremu za vatrogasce, koja je ista za sve pripadnike vatrogasnih postrojbi, bez obzira na razinu vlasti na kojem je organizirana vatrogasna postrojba, sukladno odredbama ove uredbe.

### II - VATROGASNA UNIFORMA

#### Članak 3.

Uniforma za vatrogasce je radna i svečana i obilježava se znakom vatrogasne postrojbe, obilježjem kantona, grada i općine ovisno o razini vlasti kome pripada vatrogasna postrojba, kao i oznakama funkcija prema komandnim i drugim dužnostima, poslovima i zadaćama koje pripadnici vatrogasnih postrojbi obavljaju u vatrogasnim postrojbama, sukladno odredbama ove uredbe.

Radnu uniformu pripadnici vatrogasnih postrojbi nose pri obavljanju službenih dužnosti (prilikom stručne obuke, obavljanju poslova na održavanju vatrogasne opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara), kao i drugih aktivnosti pri obavljanju službenih dužnosti. Radnu uniformu nose i vatrogasci pripravnici za vrijeme obavljanja pripravničkog staža u profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi.

Svečanu uniformu pripadnici vatrogasnih postrojbi nose po zapovjedi starještine vatrogasne postrojbe (prilikom obilježavanja svečanosti, takmičenja i počasti koje organiziraju vatrogasne postrojbe ili kad su vatrogasne postrojbe pozvane da sudjeluju kod drugih javnih manifestacija).

## **1. Oblik i krov radne vatrogasne uniforme**

### Članak 4.

Radna vatrogasna uniforma je jedinstvena za sve vatrogasne postrojbe u Federaciji Bosne i Hercegovine, ujedno je zimska i ljetna. Radna vatrogasna uniforma ista je za muškarce i za žene, a čine je:

- a) kapa,
- b) košulja,
- c) pantalone,
- d) bluza,
- e) vjetrovka,
- f) majica,
- g) radne rukavice,
- h) kišna kabanica,
- i) kaiš za pantalone i
- j) cipele.

#### **a) Kapa**

### Članak 5.

Kapa sa štitnikom za sunce izrađena je od tamnoplave tkanine, sirovinskog sastava od 50 posto češljjanog pamuka i 50 posto poliestera, elipsastog je oblika, s visinom oboda od 70 mm. Na obodu je našiven preklop koji se kopča jednom kopčom (drukerom) metalnotamnoplave boje. S unutarnje strane podstavljena je tkaninom sive boje, a unutarnji je obod ojačan znojnicom širine 30 mm. Na prednjoj gornjoj strani kape

stavlja se grb vatrogasne postrojbe.

## b) Košulja

### Članak 6.

Košulja je tamnoplave boje, sirovinskog sastava od 100 posto češljjanog pamuka, naprijed otvorena po cijeloj dužini, a zakopčava se sa sedam skrivenih i jednim dugmetom u okovratniku na desnoj strani i osam rupica na lijevoj strani. Na prednjoj strani u visini prsiju, ušivena su dva džepa sa poklopcima koji se kopčaju dugmadima. Na 10 cm od poruba bočnih strana izrađeni su šlicevi košulje. Preklop dvije prednjice košulje izrađen je ovalno. Na ramenima su prišiveni držači za naramenice (epolete) sa oznakama funkcija koje se kopčaju dugmetom.

Leđni dio košulje sječen je u visini lopatica. Na sredini leđnog dijela od šavova prema dolje izrađena je jedna dupla faltna dužine 30 cm. Kragna sa leđnog dijela završava se u špic.

Rukavi su u gornjem dijelu ušiveni u orukavljeno košulje, a u donjem dijelu završavaju se sa mandžetnom širine 7 cm, sa rupicom i dugmetom u sredini.

Rukavi su sječeni u visini šava na grudima sa prednje strane i šava na leđima i završavaju se sa dvije male faltne i šlicem sa zadnje strane. S unutarnje strane rukava (naličja) izrađene su spojke koje se završavaju rupicom, a sa lica rukava pričvršćeno je dugme koje pridržava rukav u ljетnom razdoblju i tako daje dojam kratkog rukava.

Ženska košulja identična je muškoj, s tim što se desna strana zakopčava preko lijeve.

## c) Pantalone

### Članak 7.

Pantalone su tamnoplave boje, šireg kroja, istog sirovinskog sastava kao bluza. S gornje lijeve i desne strane imaju jedan urezani džep. S lijeve i desne strane u visini natkoljenice ušivena su dva harmonika džepa s poklopcima koji se kopčaju kopčama,

Otraga su dva džepa s preklopom koji se kopčaju kopčom. Na pantalonama oko pojasa ušiven je potreban broj držača za remen, širokih 6 cm.

## d) Bluza

### Članak 8.

Bluza se sastoji od dva prednja i jednog zadnjeg dijela, rukava, komotna je i dugačka 15 cm ispod struka. Bluza je izrađena od tamnoplave tkanine sirovinskog sastava od 50 posto češljanog pamuka i 50 posto poliestera. Naprijed je otvorena po cijeloj dužini, a otvor se zakopčava se patentnim zatvaračem i preklopom s kopčama metalnotamnoplave boje. Na prednjoj strani bluze u visini prsa, našivena su dva džepa s poklopcima koji se kopčaju kopčama, iznad poklopaca džepova zašivene su "Čičak" trake na koje se lijepe trake sa desne strane ime i prezime, a sa lijeve strane naziv radnog mesta-funkcije u postrojbi. Ispod gornjih džepova u visini laktova nalaze se koso urezana dva džepa koji se kopčaju patentnim zatvaračem. Na lijevom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje postrojbe izrađeno na platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasne postrojbe. Na desnom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje kantona, grada i općine ovisno o razini vlasti kome pripada vatrogasna postrojba.

Na ramenima su našiveni držaci za naramenice (epolete) s oznakom funkcije, a kopčaju se dugmetom tamnoplave boje. Rukavi su izrađeni iz dva dijela, a na krajevima završavaju s gumenom trakom širine 5 cm. Leđa bluze su izrađena iz jednog dijela, a sa svake strane se nalaze rubovi okrenuti prema orukavlju. Bluza ima pojas u koji je ugrađena guma širine 5 cm i završava se tkaninom na čijim je krajevima metalna kopča, a sa unutarnje strane je podstavljena podstavom od sintetike.

#### e) Vjetrovka

#### Članak 9.

Vjetrovka s uloškom je tamnoplave boje i podstavljena je tkaninom odgovarajuće boje. Od ramena do visine grudi i preko leđa ojačana je i ima uložak koji doseže do kraja rukava i može se skidati patent zatvaračem. Vjetrovka ima pojas i kapuljaču. Na donjem dijelu vjetrovke na obje strane dva su duboka džepa s preklopom. Na ramenima su prišiveni držaci za naramenice s oznakom zvanja koje se kopčaju dugmetom tamnoplave boje. Vjetrovka je odgovarajuće dužine i doseže do iznad koljena. Na lijevom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje postrojbe izrađeno na platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasne postrojbe. Na desnom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje kantona, grada i općine ovisno o razini vlasti kome pripada vatrogasna postrojba.

#### f) Majica

#### Članak 10.

Majica je tamnoplave boje, kratkih rukava i sirovinskog sastava od 100 posto češljanog pamuka. Naprednjoj lijevoj strani u visini prsiju, našiveno je obilježje postrojbe izrađeno na platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasne postrojbe. Iznad grba vatrogasne postrojbe utiskuje se oznaka funkcije odgovarajućom bojom. Na zadnjem dijelu majice utiskuje se fluerescentnom žutom bojom naziv

"VATROGASCI" i naziv kantona, grada i općine ovisno o razini vlasti kome pripada vatrogasna postrojba.  
Slova su veličine 5 cm.

**g) Radne rukavice****Članak 11.**

Radne rukavice su petoprstne i izrađene su od prirodne mekane kože, dizajnirane za optimalnu zaštitu Šake od opterećenja pri radu, odnosno mehaničkih opterećenja.

**h) Kišna kabanica****Članak 12.**

Kišna kabanica uobičajenog je kroja, izrađena od nepromočivog materijala, dužine do koljena i ima kapuljaču. Zakopčava se s 4 do 6 drikera, a sa lijeve i desne strane prednjice nalaze se kose lajsne - imitacije džepova. Kišna kabanica je od ovratnika do sredine prsa i preko pleća ojačana istim materijalom od kojeg je izrađena, a na plećima ispod ojačanja, kao i ispod pazuha ušivena je mrežasta traka.

Na leđima kabanice utiskuje se fluorescentnom žutom ili sivom bojom tekst "VATROGASCI". Slova su veličine 5 cm.

Na rukavima kabanice, na udaljenosti od 20 cm od poruba rukava ušiva se fluorescentna žuta ili siva traka širine 5 cm.

**i) Kaiš za pantalone****Članak 13.**

Kaiš za pantalone je izrađen od crne kože, širine 3 cm i kopča se metalnom kopčom na trn.

**j) Cipele****Članak 14.**

Cipela se izrađuje od goveđe hidrofobirane kože, debljine 1,8 - 2,0 mm i sastoji se od prednjice, zadnjeg dijela, sare, zatvorenog jezika koji su sastavljeni sa dva reda stepa, donjeg dijela i đona.

Prednjica je postavljena kožnom postavom sa ojačanim prednjim dijelom (termokapica).

Sara, odnosno zadnji dio cipele postavljen je kožnom postavom. U visini od 5 cm od donjeg dijela cipele ojačani su rubovi od članka s tvrdom kožom ili drugim materijalom (između postave i lica), a gornji dio sare, oko cijelog članka (između lica i postave) spužvastim ojačanjem.

Temeljna tabanica je izrađena od specijalnog filca debljine 2 mm.

Uložna tabanica je anatomska formirana tekstilna tabanica s okom za masažu.

Donji dio cipele (đon) spojen je s gornjim dijelom fleksibel postupkom, s dodatkom kožnog ojačanja između donjeg i gornjeg dijela, provodi statički elektricitet i otporan je na klizanje i motorna ulja.

Cipele se pertlaju prtenim pertlama koje se uvlače u 4 metalne ringle.

## **2. Radna uniforma za vatrogasni podmladak**

### Članak 15.

Izgled, boja i kroj vatrogasne radne uniforme za vatrogasni podmladak ista je kao i za vatrogasce, prema odredbama ove uredbe.

## **3. Oblik i kroj svečane vatrogasne uniforme**

### Članak 16.

Svečana uniforma je zimska i ljetna, a čine je:

- a) svečana kapa,
- b) beretka (za žene),
- c) bluza,
- d) pantalone,
- e) vjetrovka,
- f) košulja ljetna i zimska,
- g) sukњa,
- h) kravata,
- i) cipele i
- j) rukavice bijele.

### **a) Svečana kapa**

### Članak 17.

Svečana kapa je izrađena od tamnoplave tkanine, uobičajenog kroja, s blago povijenim tjemenom, koje je opšiveno crvenom bojom. Štitnik za sunce je lakirani crne boje, nad štitnikom za sunce je jednostruko pleten podbradnik crvene boje koji je pričvršćen s po jednim dugmetom zlatne boje promjera 10 mm na kojem je utisnut vatrogasni znak. Na prednjoj strani svečane kape iznad štitnika za sunce stavlja se grb vatrogasne postrojbe (do donošenja grba Federacije Bosne i Hercegovine).

S unutarnje strane kapa je podstavljena podstavom od vate i spužve, a pri dnu je ušivena znojnica. Tjeme kape starještine i zamjenika starještine vatrogasne postrojbe opšiveno je zlatnom bojom. Štitnik za sunce je opšiven zlatnom trakom, a podbradnik je dvostruko pleten. Starještine u vatrogasnim postrojbama od zamjenika komandira voda do komandira čete tjeme svečane kape opsiveno je zlatnom bojom, podbradnik je jednostruko pleten zlatne boje i štitnik za sunce je opšiven zlatnom bojom.

### b) Beretka

### Članak 18.

Beretka je izrađena od tamnoplave tkanine i sastavljena je od četiri dijela tjemena kape, prednjice, zadnjeg kraja i kartona čija je stranica široka 2 cm. Prednji dio beretke prošiven je četiri puta, a s unutarnje strane nalijepljen je flizelin zbog pravilnog oblika beretke. Na unutarnjem dijelu je svilena tkanina plave boje. S desne strane beretke stavlja se grb vatrogasne postrojbe.

### c) Bluza

### Članak 19.

Bluza je izrađena od tamnoplave tkanine sirovinskog sastava od 45 posto čiste ninske vune i 55 posto sintetike. Kopča se s četiri dugmeta zlatne boje promjera 22 mm, na kojima je utisnut vatrogasni znak. Bluza doseže 25 do 30 cm od struka. Leda su po dužini spojena šavom s otvorenim razrezom koji doseže 4 do 10 cm ispod struka. Na prednjoj strani bluze u visini prsa, nalaze se dva džepa s naborom na vanjskoj strani. Na džepove su naliveni poklopci koji se kopčaju dugmetom zlatne boje promjera 14 mm na koji je utisnut vatrogasni znak. Na ramenima su našiveni držači za naramenice s oznakama funkcija, a kopčaju se dugmetom zlatne boje na koji je utisnut vatrogasni znak.

Naramenice s oznakom funkcije izrađene su od tamnoplave tkanine. Bluza i rukavi su s unutarnje strane podstavljeni odgovarajućim materijalom. Ženska bluza izrađena je po kroju kostima bez našitih džepova koji

su samo markirani. Na sredini markiranih džepova su dugmad zlatne boje na kojima je utisnut vatrogasni znak. Bluza se kopča s tri dugmeta zlatne boje promjera 18 mm na kojima je utisnut vatrogasni znak. Naramenice i držaci su kao kod bluze za muškarce. Na lijevom rukavu 5 cm od gornjeg ruba naliveno je obilježje postrojbe izrađeno na platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasni postrojbe. Na desnom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje kantona, grada i općine ovisno o razini vlasti kome pripada vatrogasna postrojba.

Vatrogasni znak iz stavka 1. ovoga članka, ima izgled vatrogasnog šljema, iza kojeg su u pozadini ukršteni vatrogasna sjekirica i baklja.

#### **d) Pantalone**

#### Članak 20.

Pantalone su tamoplave boje sirovinskog sastava kao bluza i uobičajenog kroja, a uzduž nogavica imaju crvene trake širine 2 mm. S lijeve i desne strane imaju jedan urezani džep. Otraga je džep s preklopom koji se kopča dugmetom. Na hlačama oko pojasa, izrađen je potreban broj držaca za remen, širokih 5 cm.

#### **e) Vjetrovka**

#### Članak 21.

Vjetrovka s uloškom je tamnoplava i podstavljena je tkaninom odgovarajuće boje. Od ramena do visine grudi i preko leda ojačana je i ima uložak koji doseže do rukava i može se skidati. Vjetrovka ima pojasi i kapuljaču. Na donjem dijelu vjetrovke na obje strane dva su duboka džepa s preklopom. Na ramenima su prišiveni držaci za naramenice (epolete) s oznakom zvanja koje se kopčaju dugmetom tamnoplave boje. Vjetrovka je odgovarajuće dužine i doseže do iznad koljena. Na lijevom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje postrojbe a platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasne postrojbe. Na desnom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje kantona, grada i općine ovisno o razini vlasti kome pripada vatrogasna postrojba.

#### **f) Košulja**

#### Članak 22.

Ljetna košulja je plavosive boje, sirovinskog sastava jd najmanje 70 posto češljjanog pamuka s polučvrstim okovratnikom i kratkim rukavima. Na prednjoj strani u visini prsiju našivena su dva džepa s poklopcima koji se kopčaju dugmetom. Košulja ima držače za naramenice koje se kopčaju dugmetom. Rukavi su dvodijelni - kratki s manžetnama širim 3 cm. Košulja je dužine 15 do 25 cm od struka. Na lijevom rukava 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje postrojbe izrađena na platnenoj podlozi, unutar koje se nalazi grb vatrogasne postrojbe. Na desnom rukavu 5 cm od gornjeg ruba našiveno je obilježje kantona, grada i općine ovisno o razini vlasti kome pripada vatrogasna postrojba. Zimska košulja ista je kao ljetna, ima dugi rukav koji se u donjem dijelu završava sa mandžetnom širine 7 cm, sa rupicom i dugmetom u sredini. Na rukavima zimske košulje nema našivenih obilježja.

### **g) Suknja**

Članak 23.

Suknja je izrađena od tamnoplave tkanine, sirovinskog sastava kao bluza. Ravna je i krojena iz tri dijela, a doseže do 10 cm ispod koljena.

### **h) Kravata**

Članak 24.

Kravata je tamnoplave boje, standardne je dužine, veže se elastikom i ista jeza muškarce i žene.

### **i) Cipele**

Članak 25.

Cipele se izrađuju od crne kože, plitke su uobičajnog kroja, na šnjiranje i bez ukrasa. Donovi cipela su kožni sa malom petom.

### **j) Rukavice bijele**

Članak 26.

Rukavice bijele s odvojenim prstima, izrađene su od sintetičkog rastegljivog materijala.

#### **4.Dodatna odjeća**

##### **Članak 27.**

Dodatna odjeća je sastavni dio radne i svečane uniforme vatrogasaca standardnog je izgleda i kroja, a čine je:

- a) vuneni džemper (tamnoplavi),
- b) radni prsluk,
- c) ljetne i zimske čarape i
- d) kožne rukavice (crne).

##### **a) Vuneni džemper**

##### **Članak 28.**

Vuneni džemper dugih rukava izrađen je od 50 posto vune i 50 posto poliestera s ojačanjima na ramenima u tamnoplavoj boji. Završetci na rukavima i oko struka su elastični. Džemper mora imati visoki ovratnik s patentnim zatvaračem s prebnje strane dužine 30 cm od vrha okovratnika.

Na prednjoj lijevoj strani džempera u visini grudi nalaze se pravougli džep veličine 12x10 cm s poklopcem na čičak.

##### **b) Radni prsluk**

##### **Članak 29.**

Radni prsluk izrađen je od istog materijala kao i vjetrovka iz člana 21. ove Uredbe, a sastoji se od dva prednja i jednog zadnjeg dijela i nema rukava. Naprijed je otvoren po cijeloj dužini, a otvor se zakopčava patent zatvaračem i pet unutrašnjih nitni. Okovratnik je podignut.

Na prednjem dijelu prsluka, na prsima s lijeve i s desne strane našivena su dva džepa koji se zatvaraju metalnim nitnama.

Ispod gornjih džepova našivena su dva veća džepa koja se zavaraju sa po dvije nitne.

Ženski prsluk identičan je muškom, s tim što se desna strana zakopčava preko lijeve.

**c) Ljetne i zimske čarape****Članak 30.**

Ljetne i zimske čarape izrađene su od tamnoplave boje i sirovinskog sastava od 100 posto češljjanog pamuka.

**d) Kožne rukavice****Članak 31.**

Kožne rukavice izrađene su od crne goveđe kože i obložene suša vunom.

**5) Rokovi upotrebe radne i svečane uniforme****Članak 32.**

Svaki dio radne uniforme i dodatne odjeće ima svoj upotrebni rok, kako slijedi:

-kapa -1 kom. - rok trajanja tri godine,

- košulja -1 kom. - rok trajanja jedna godina,

- pantalone - 2 kom. - rok trajanja dvije godine,

- bluza -1 kom. - rok trajanja dvije godine,

- vjetrovka -1 kom. - rok trajanja pet godina,

- majica - 2 kom. - rok trajanja jedna godina,

- radne rukavice - 1 kom. - rok trajanja jedna godina,

- kišna kabanica -1 kom. - rok trajanja jedna godina,

- kaiš za pantalone -1 kom. - rok trajanja pet godina,

- cipele -1 kom. - rok trajanja dvije godine,

- vuneni džemper -1 kom. - rok trajanja pet godina,

- radni prsluk-1 kom.- rok trajanja dvije godine,

- ljetne čarape - 2 para - rok trajanja šest mjeseci,

- zimske čarape -2 para - rok trajanja šest mjeseci i

- kožne rukavice -1 par - rok trajanja pet godina.

Svečana uniforma ima rok trajanja od najmanje pet godina.

- Radna i svečana uniforma vatrogasaca zamjenjuje se nakon dotrajalosti ili oštećenja i sukladno rokovima utvrđenim u pogledu rokova zamjene dotrajale uniforme vatrogasaca.

### Članak 33.

Pojedini dijelovi uniforme mogu se zamijeniti i prije isteka rokova propisanih ovom uredbom pod uvjetom da su oštećeni ili potpuno uništeni tokom obavljanja vatrogasne djelatnosti i ne nogu se koristiti.

Zamjenu pojedinih dijelova uniforme iz stava 1. ovog člana, odobrava se vatrogascu, na prijedlog starještine vatrogasne postrojbe.

### Članak 34.

Upotrebni rokovi uniformi vatrogasaca produžit će se za vrijeme:

1. provedeno na bolovanju;
2. za koje je vatrogasac bio udaljen s dužnosti;
3. za vrijeme obavljanja poslova na kojima se ne nosi uniforma;
4. kada je do prestanka radnog odnosa, radi odlaska u penziju, ostalo manje od šest mjeseci.

### Članak 35.

Pripadnik vatrogasne postrojbe kojem je prestao radni odnos, članstvo ili je raspoređen na drugo radno mjesto na kojem ne treba nositi uniformu, obvezan je vratiti, kao i svu drugu odjeću i obuću koju je zadužio.

### Članak 36.

Radna i svečana uniforma moraju se uredno održavati i čuvati.

### Članak 37.

Starješina vatrogasne postrojbe obvezan je organizirati nadzor o namjenskom korištenju, smještaju, čuvanju i evidenciji radne i svečane uniforme.

### III - ZAŠTITNA ODJEĆA, OBUĆA I OPREMA ZA VATROGASCE

#### 1. Osobna i zajednička odjeća, obuća i oprema za vatrogasce

##### Članak 38.

Zaštitna odjeća, obuća i oprema za vatrogasce (u dalnjem tekstu: zaštitna oprema) je osobna i zajednička.

Osobnu zaštitnu opremu čine:

- a) zaštitna odjeća za vatrogasce,
- b) zaštitna odjeća za gašenje šumskih požara,,
- c) zaštitna vatrogasnna potkapa,
- d) zaštitna obuća za vatrogasce,
- e) zaštitne vatrogasne rukavice,
- f) zaštitni vatrogasni šljem, štitnik lica, vrata i viziri,
- g) zaštitna maska za samostalni uređaj za disanje,
- h) zaštitni vatrogasni opasač - pojasevi za rad na visini, pozicioniranje i zaštitu od pada i pristor za pojaseve,
- i) druga oprema (vatrogasnna sjekirica, baterijska svjetiljka za šljem, intervencijske čarape i dr.).

Zajedničku zaštitnu opremu za vatrogasce čine:

- a) reflektirajuća odjeća za posebno gašenje požara,
- b) odjeća za zaštitu od hemikalija,
- c) odjeća za zaštitu od kontaminacije radioaktivnim česticama,
- d) vatrogasnna užad,
- e) uređaji za zaštitu disajnih organa (samostalni uređaji za disanje - izolacioni aparati i filterski uređaji),
- f) prenosni uređaji za mjerjenje koncentracije zapaljivih plinova i para u zraku (eksplozimetri), otrovnih i štetnih plinova i para u zraku (toksimeuji) i kisika u zraku,
- g) lični dozimetar za očitavanje primljene doze zračenja tijekom intervencije,
- h) detektor radioaktivnog zračenja,
- i) svjetiljka u Ex izvedbi i
- j) druga oprema, po potrebi.

##### Članak 39.

Osobna i zajednička zaštitna oprema za vatrogasce iz članka 38. ove uredbe, mora zadovoljiti zahtjeve i uvjete propisane Naredbom o ličnoj zaštitnoj opremi ("Službeni glasnik BiH", broj 75/10).

##### Član 40.

Ličnom zaštitnom opremom zadužuje se svaki vatrogasac, a sa zajedničkom zaštitnom opremom zadužuje se vatrogasna postrojba.

Rukovodilac akcije gašenja požara određuje, u ovisnosti od konkretnе situacije, kada i koje će dijelove zajedničke zaštitne opreme nositi pojedini vatrogasac.

## **2. Odabir osobne i zajedničke zaštitne opreme**

### **Članak 41.**

Zaštitna odjeća za vatrogasce, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 469:2007, upotrebljava se kao intervencijsko odijelo za prilaz vatri, prilikom vatrogasnih intervencija, u akcijama zaštite i spašavanja, te kod tehničkih intervencija.

Zaštitna odjeća za vatrogasce, namijenjena je za zaštitu torza, vrata, ruku i nogu do gležnja i ne može se upotrijebiti kao zaštita od drugih vrsta rizika poput kemijskih, bioloških, radijacijskih ili električnih opasnosti. Za te vrste opasnosti propisana je druga vrsta zaštitne odjeće.

Zaštitna odjeća za vatrogasce, prilikom nošenja, mora biti kompatibilna sa drugim dijelovima lične zaštitne opreme (zaštitne rukavice, zaštitne čizme i drugo).

Veličinski brojevi moraju odgovarati tjelesnoj gradi korisnika i biti u potpunosti usklađeni sa bosanskohercegovačkim standardom BAS EN 340:2007.

### **Članak 42.**

Zaštitna odjeća za gašenje šumskih požara, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 15614:2009, namijenjena je za zaštitu torza, vrata, ruku i nogu do gležnja, tijekom gašenja šumskog požara. Zaštitna odjeća iz stavka (1) ovoga članka, korisnika ne štiti od kemijskih, bioloških, električnih ili radioaktivnih opasnosti i ne smije se koristiti samostalno umjesto intervencijskog odijela iz članka 41. ove uredbe.

### **Članak 43.**

Zaštitna vatrogasna potkapa, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 13911:2005, koristi se u intervencijama u kojima se javlja opasnost od topote i plamena.

Potkapa je namijenjena za zaštitu glave lica i vrata korisnika i može se upotrebljavati kao zaštita od hladnoće.

### **Članak 44.**

Zaštitna obuća za vatrogasce, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 15090:2008 i prema BAS EN ISO 20345:2005 za požare na otvorenom prostoru, koristi se u intervencijama u kojima se javlja opasnost od toplice i mehaničkih ozljeda.

Tip 1 obuće za vatrogasce prikladan je za opće intervencije spašavanja (na primjer: tip 1, HI 1), za gašenje požara (na primjer: tip 1, HI2), za gašenje požara otvorenog prostora (na primjer: tip -1, HI3).

Tip 2 obuće za vatrogasce prikladan je za intervencije spašavanja u požaru (na primjer: tip 2, HI2), gašenje požara i zaštitu objekata kao što su aerodromi, zgrade, zatvoreni prostori (na primjer: tip 2, HD), vozila, brodovi i slična imovina koji su zahvaćeni požarom ili drugom opasnošću.

Tip 3 obuće za vatrogasce prikladan je za intervencije spašavanja u kojima je došlo do ispuštanja opasnih materija ili takva mogućnost postoji, pri čemu može doći do gubitka ljudskih života, ljudskih ozljeda ili štete na imovini i okolišu. Ovaj tip obuće prikladan je i za intervencije spašavanja u požaru, gašenje požara i zaštitu objekata kao što su zrakoplovi, zgrade, zatvoreni prostori, vozila, brodovi i slična imovina koji su zahvaćeni požarom ili drugom opasnošću.

#### Članak 45.

Zaštitne vatrogasne rukavice, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 659+Al:2009, koriste se kao zaštita ruku tokom gašenja požara, uključujući i akcije traganja i zaštite i spašavanja. Veličinski brojevi za rukavice moraju biti usklađeni sa bosanskohercegovačkim standardima BAS EN 420:2007 i BAS EN 420/AC:2008.

Zaštitne rukavice kod kojih postoji mogućnost kontaminacije uljima ili kemikalijama nisu pokrivene ovim standardom.

#### Članak 46.

Zaštitni vatrogasni šljem, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 443:2009, koristi se za zaštitu glave u intervencijama gašenja požara ili drugim intervencijama u kojima se javlja opasnost od toplice, plamena i mehaničkih ozljeda.

Sa vatrogasnim šljemom koriste se štitnici lica i viziri za vatrogasce, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 14458:2006.

#### Članak 47.

Za zaštitu organa za disanje, koriste se zaštitna maska sa samostalnim uređajem za disanje ili sa filterom prema bosanskohercegovačkom standardu. BAS EN 136:2002, samostalni uređaji sa otvorenim krugom sa stlačenim zrakom, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 137; 2008, kao i filteri za čestice 'prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 143:2002.

### Članak 48.

Za pozicioniranje i pridržavanje vatrogasaca na visini, koriste se pojasevi koji se izrađuju prema bosanskohercegovačkim standardima BAS EN 358:2002 ili BAS EN 1497:2009.

Za zaštitu od pada vatrogasaca na visini, koriste se pojasevi koji se izrađuju prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 361:2004 ili BAS EN 1497:2009.

Za spašavanje i radove na visini, koriste se pojasevi koji se izrađuju prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 149+A1:2010 ili istovremeno zadovoljavaju BAS EN 358:2002, BAS EN 813:2002 i EN 361:2004.

### Članak 49.

Reflektirajuća odjeća za posebna gašenja požara, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 1486:2009, koristi se u intervencijama u kojima se javlja posebno velika opasnost-od topotnog zračenja. Ovaj tip odjeće može se nositi samo u vrlo kratkom vremenskom periodu, kako bi omogućila vatrogascima ulazak u specifične visokorizične situacije gdje postoji potreba nošenja aparata za zaštitu disajnih organa, zaštite ruku, stopala i glave.

Ovaj tip odjeće se ni u kom slučaju ne smije i ne može zamijeniti intervencijskim odijelom iz člana 41. ove uredbe.

Zaštita ove odjeće temelji se na sposobnosti materijala da reflektira intenzivnu radijacijsku toplotu.

### Članak 50.

Za zaštitu od hemikalija, u intervencijama u kojima se javlja opasnost od opasnih materija koriste se:

- plinonepropusna odijela, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 943-2:2003, odijela za zaštitu od tečnih hemikalija, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 14605:2006,
- odijela za zaštitu od lebdećih čvrstih čestica, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 13982-1:2006,
- rukavice za zaštitu od kemikalija i mikroorganizama, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 374-1:2008.

Tip 3 obuće za vatrogasce iz člana 34. stav 4. ove Uredbe može biti prikladan za zaštitu od kemikalija.

### Članak 51.

Za zaštitu od kontaminacije radioaktivnim česticama, koristi se:

- ventilirana odjeća, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 1073-1:2008,

- neventilirana odjeća, prema europskoj normi EN 1073-2:2002.

### Članak 52.

Vatrogasna užad koriste se za penjanje i spuštanje osoba, te za podizanje i spuštanje tereta, prema europskoj normi.

### Članak 53.

Samostalni uređaj za disanje - izolacioni aparat i filterski uređaji, prema bosanskohercegovačkom standardu BAS EN 137:2008, koristi se u intervencijama u kojima se javlja opasnost od otrovnih i štetnih materija u zraku i nedostatka kiseonika u zraku.

3. Rokovi upotrebe, pregled i održavanje lične i zajedničke zaštitne opreme za vatrogasce

### Članak 54.

Svaka vatrogasna postrojba, svojim općim aktom, propisuje rokove uporabe osobne i zajedničke zaštitne opreme, način održavanja i skladištenja, sukladno uputstvima i drugoj dokumentaciji proizvođača, kao i evidencijama vatrogasne postrojbe o uporabi i održavanju te opreme.

Prije uporabe nove osobne i zajedničke zaštitne opreme, potrebito je izvršiti obuku vatrogasaca o načinu uporabe, faktoru zaštite, održavanju i načinu zamjene zadužene zaštitne opreme.

Vatrogasac osobnu i zajedničku zaštitnu opremu pregleda svakodnevno, a posebno nakon svake intervencije. Ukoliko nastupi bilo kakva promjena na osobnoj i zajedničkoj zaštitnoj opremi koja može utjecati na sigurnost korisnika, potrebito je odmah zamijeniti istu, a neupotrebljivo vratiti na uvid u skladište i prije isteka roka određenog internim aktom vatrogasne postrojbe.

## IV - FUNKCIJE I OZNAKE FUNKCIJA U PROFESIONALnim VATROGASNIM POSTROJBAMA

### 1. Nazivi funkcija profesionalnih vatrogasaca

### Članak 55.

Funkcije pripadnika profesionalnih vatrogasnih postrojba, Utvrđuju se sukladno završenom stepenu stručne

spreme i uvjetima utvrđenim Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09, u daljem tekstu: Zakon), podzakonskim propisima donesenim na osnovu Zakona i ovom uredbom i to:

1. Starješina (zapovjednik) vatrogasne postrojbe,
2. Zamjenik starješine (zamjenik zapovjednika) vatrogasne postrojbe,
3. Starješina postrojbe - čete (komandir čete),
4. Zamjenik starješine postrojbe - čete (zamjenik komandira čete),
5. Starješina dispečerskog centra,
6. Sef službe održavanja,
7. Instruktor za stručnu nastavu,
8. Instruktor za tjelovježbu,
9. Starješina vatrogasne ispostave,
10. Kontrolor za provođenje mjera zaštite od požara i zaštite na radu,
11. Šef servisa aparata,
12. Dispečer dežurni operativni,
13. Starješina postrojbe-voda (komandir voda),
14. Zamjenik starješine postrojbe - voda (zamjenik komandira voda),
15. Starješina postrojbe - odjeljenja (komandir odjeljenja),
16. Starješina grupe,
17. Vatrogasac - vozač specijalnih vozila (vozila za rad na visini, vozila za rad sa opasnim materijama, tehnička vozila i sl.),
18. Vatrogasac - serviser aparata za gašenje početnih požara i izolacionih aparata,
19. Vatrogasac - automehaničar,
20. Vatrogasac - autoelektričar,
21. Vatrogasac - električar,
22. Vatrogasac - radio TT mehaničar,
23. Vatrogasać - vozač,
24. Vatrogasac - telefonista i
25. Vatrogasac - pripravnik.

### Članak 56.

Za pripadnike vatrogasnih postrojba koji imaju VII stupanj stručne spreme i ispunjavaju uvjete utvrđene člankom 75. Zakona utvrđuju se funkcije iz članka 55. toč. 1. do 7. ove uredbe.

### Članak 57.

Za pripadnike vatrogasnih postrojba koji imaju status namještenika više školske spreme i ispunjavaju druge uvjete za obavljanje vatrogasne djelatnosti utvrđene Zakonom, utvrđuju se funkcije iz članka 55. toč. 8.

do 11. ove uredbe.

### Članak 58.

Pripadnici vatrogasnih postrojba koji imaju status namještenika srednje stručne spreme i ispunjavaju druge uslove za obavljanje vatrogasne djelatnosti utvrđene Zakonom, utvrđuju se funkcije iz članka 55. toč. 12. do 25. ove uredbe.

#### 2. Oznake funkcija pripadnika profesionalnih vatrogasnih postrojba

### Članak 59.

Oznake funkcija pripadnika profesionalnih vatrogasnih postrojba vezane su na epolete dimenzija 60x110 mm od tvrde tkanine tamnoplave boje koje se postavljaju na naramenice na radnoj i svečanoj uniformi za vatrogasce.

Za sve oznake funkcija iz stavka 1. ovoga članka, zajednički je jedinstveni uzdužno postavljeni znak u obliku baklje zlatnožute boje, duljine do 20 mm.

### Članak 60.

Za profesionalne vatrogasce iz članka 55. uredbe utvrđuju se sljedeće oznake funkcija:

1. Starješina (zapovjednik - komandir) vatrogasne postrojbe - oznaka funkcije su tri vodoravne trake zlatnožute boje, sa porubom širine 5 mm zlatnožute boje. Vodoravne trake su širine 10 mm i razmak između njih je 5 mm. Ovisno o razini vlasti kome pripada vatrogasna postrojba starješina Vatrogasne postrojbe kantona na epoleti pored tri trake ima i tri baklje, na razini grada dvije baklje i na razini općine jednu baklju.

2. Zamjenik starješine (zapovjednika - komandira) vatrogasne postrojbe - oznaka funkcije su dvije vodoravne trake zlatnožute boje, sa porubom širine 5 mm zlatnožute boje. Vodoravne trake su širine 10 mm i razmak između njih je 5 mm. Ovisno o razini vlasti kome pripada vatrogasna postrojba zamjenik starješine vatrogasne postrojbe kantona na epoleti pored tri trake ima i tri baklje, na razini grada dvije baklje i na razini općine jednu baklju.

3. Kontrolor za provođenje mjera zaštite od požara i zaštite na radu - oznaka funkcije su dvije vodoravne trake zlatnožute boje, sa porubom širine 5 mm zlatnožute boje. Širina vodoravnih traka je 5 mm, a razmak između njih je 10 mm.

4. Starješina postrojbe - čete (komandir čete), starješina dispečerskog centra i šef službe održavanja - oznaka funkcije su dvije vodoravne trake zlatnožute boje, s porubom širine 5 mm zlatnožute boje, od kojih jedna vodoravna traka širine 10 mm, a druga 5 mm. Razmak između navedenih traka je 5 mm.

5. Zamjenik starješine postrojbe - čete (zamjenik komandira čete) i instruktor za stručnu nastavu - oznaka funkcije je jedna vodoravna traka zlatnožute boje, sporubom širine 5 mm zlatnožute boje. Vodoravna traka je širine 10 mm.

6. Starješina vatrogasne ispostave i instruktor za tjelovježbu - oznaka funkcije su tri vodoravne trake

zlatnožute boje, sa porubom širine 5 mm zlatnožute boje. Širina vodoravnih traka je 5 mm, a razmak između njih je 10 mm.

7. Sef servisa aparata - oznaka funkcije je jedna vodoravna traka zlatnožute boje, s porubom širine 5 mm zlatnožute boje. Širina vodoravne trake je 5 mm.

8. Dispečer dežurni operativni i starješina postrojbe - voda (komandir voda) - oznaka funkcije su dvije vodoravne trake zlatnožute boje, bez poruba. Širina vodoravnih traka je 5 mm, a razmak između njih je 10 mm.

9. Zamjenik starješina postrojbe - voda (zamjenik komandira voda) - oznaka funkcije je jedna vodoravna traka zlatnožute boje, bez poruba. Širina vodoravne trake je 5 mm.

10. Starješina postrojbe - odjeljenja (komandir odjeljenja) - oznaka funkcije su tri vodoravne trake crvene boje, s porubom crvene boje širine 5 mm. Širina vodoravnih traka je 5 mm, a razmak između njih je 10 mm.

11. Starješina grupe, vatrogasac - vozač specijalnih vozila, vatrogasac-serviser aparata za gašenje početnih požara i izolacionih aparata, vatrogasac - automehaničar, vatrogasac - autoelektričar, vatrogasac - električar i vatrogasac radio TT mehaničar (specijalist iz oblasti koje su navedene u nabrojanim zanimanjima) - oznaka funkcije su dvije vodoravne trake crvene boje, s porubom crvene boje širine 5 mm. Širina vodoravnih traka je 5 mm, a razmak između njih je 10 mm.

12. Vatrogasac, vatrogasac - vozač i vatrogasac - telefonista - oznaka funkcije je jedna vodoravna traka crvene boje koja je ušivene na podlozi tkanine plave boje sa porubom crvene boje skine vodoravne trake 5 mm.

13. Vatrogasac-pripravnik - oznaka funkcije je jedna vodoravna traka crvene boje, širine 5 mm.

Kod svih oznaka iz stavka 1. ovoga članka prva vodoravna traka, na visini je od 10 mm.

Izgled svih funkcija iz stavka 1. ovoga članka, nalazi se u privitku ove uredbe i čini njen sastavni dio.

## Članak 61.

Na kišnom mantilu, kao i na zaštitnoj odjeći, ne nose se oznake funkcija.

## V - NAZIVI FUNKCIJA I FUNKCIONALNE OZNAKE U DOBROVOLJNIM VATROGASNIM POSTROJBAMA

## Članak 62.

Za pripadnike dragovoljnih vatrogasnih postrojba utvrđuju se oznake općeg značaja, oznake operativnih funkcija i oznake specijalnosti.

Oznake iz stavka 1. ovoga članka pripadnici dragovoljnih vatrogasnih postrojba nose na radnoj i svečanoj uniformi.

## Članak 63.

Oznake općeg značaja iz članka 62. stavak 1. su:

- amblem vatrogasaca (vatrogasni amblem ima izgled vatrogasnog znaka u sredini oko kojeg je trostruki lovorov vjenac),
- vatrogasni znak, koji se nosi na rombu okovratnika bluze, ima izgled vatrogasnog šljema, iza kojeg su u pozadini ukršteni vatrogasna sjekirica i baklja i izrađen je od metala zlatne boje, veličine 20x10 mm. Znak je lijevi i desni, s obzirom na položaj baklje,
- vatrogasna dugmad zlatne boje, na kojima je utisnut vatrogasni znak, a nose se na svečanoj uniformi,

#### Članak 64.

Oznaka za funkciju (čin), u dragovoljnem vatrogastvu je simbolizirana baklja od metala, zlatne boje i vezena, koja se pričvršćuje nožicama na naramenice. Visina simboliziranog plamena iznosi 17 mm, a širina u sredini 10 mm. Dužina držica simboliziranog plamena iznosi 14 mm, širina pri dnu 3 mm, a pri vrhu 10 mm. Vrh simboliziranog plamena okrenut je prema oko vratniku.

Za dragovoljne vatrogasce utvrđuju se sljedeće funkcije (činovi) i njihove oznake:

1. Vatrogasac - jedna simbolizirana plamena baklja,
2. Vatrogasac I klase - dvije simbolizirane plamene baklje,
3. Mladi vatrogasni oficir - tri simbolizirane plamene baklje,
4. Mlađi vatrogasni oficir I klase - četiri simbolizirane plamene baklje,
5. Vatrogasni oficir - jedna simbolizirana plamena baklja,
6. Vatrogasni oficir I klase - dvije simbolizirane plamene baklje,
7. Viši vatrogasni oficir - vatrogasni grb i jedna simbolizirana plamena baklja,
8. Viši vatrogasni oficir I klase - vatrogasni amblem i dvije simbolizirane plamene baklje,
9. Počasni vatrogasni oficir - tri simbolizirane plamene baklje, vezene.

Naramenice činova iz stavka 2. toč. 1. do 4. ovoga članka, opšivene su obrubom crvene boje 5 mm.

Naramenice činova iz stavka 2. toč. 5. do 9. ovoga članka, opšivene su obrubom zlatne boje, a za više vatrogasne oficire vezeni vatrogasni amblem na naramenicama visine 26 mm, a širine 30 mm i na udaljenosti od donje ivice epoleta od 10 mm iznad kojeg su vezene baklje.

#### Članak 65.

Oznake za funkcije iz članka 64. stavak 2. toč. 1. do 9. ove uredbe su trake zlatne boje, našivene na donjem dijelu romba, čija dužina dijagonalno iznosi 5,5 cm, a kraća 3,5 cm.

Romb se nosi na okovratniku bluze.

#### Članak 66.

Za dobrovoljne vatrogasce utvrđuju se sljedeće operativne funkcije i njihove oznake:

1. Komandir postrojbe - odjeljenja - jedna traka zlatne boje, širine 3 mm,
2. Komandir postrojbe - voda i zamjenik komandira postrojbe - čete - dvije trake zlatne boje, širine 3 mm,
3. Komandir čete - tri trake zlatne boje, širine 3 mm,
4. Predsjednik - voditelj stručno tehničke komisije saveza na razini grada ili kantona, jedna traka širine 8 mm i 3 trake širine 3 mm,
5. Predsjednik - voditelj stručno tehničke komisije saveza na razini Federacije kao i instruktori, donja polovina romba je u cijelosti zlatne boje.

Kod svih oznaka za operativne funkcije u dragovoljnem vatrogastvu trake su izrađene od tkanina zlatne boje i ušivene su na podlogama tkanine crvene boje sa razmakom od 2 mm.

### Članak 67.

Članovi dragovoljnih vatrogasnih društava na operativnim funkcijama i članovi bez funkcija nose romb opšiven dvostruko pletenom trakom.

Članovi vatrogasnih organizacija bez funkcija u sredini romba nose vatrogasni znak, dok članovi sa funkcijama nose vatrogasni znak u gornjoj polovini romba.

Viši vatrogasni oficir, viši vatrogasni oficir I klase i počasni viši vatrogasni oficir, nose romb opšiven dvostruko pletenom zlatnom trakom, bez obzira na funkciju.

Na rombu se nosi oznaka funkcije koju vrši član vatrogasne organizacije.

### Članak 68.

Za dragovoljne vatrogasce utvrđuju se sljedeće organizacijske funkcije i njihove oznake:

1. Član upravnog odbora - jedna traka zlatne boje, širine 3 mm,
2. Tajnik društva - dvije trake zlatne boje, širine 3 mm,
3. Predsjednik društva - tri trake zlatne boje, širine 3 mm,
4. Tajnik općinskog vatrogasnog saveza (OVS) - jedna traka zlatne boje, širine 8 mm,
5. Predsjednik općinskog saveza - jedna traka zlatne boje, širine 8 mm i dvije trake zlatne boje, širine 3 mm,
6. Tajnik vatrogasnog saveza kantona - jedna traka širine 8 mm i tri trake širine 3 mm,
7. Predsjednik kantonalnog saveza - jedna traka zlatne boje širine 16 mm, i
8. Tajnik vatrogasnog saveza Federacije Bosne i Hercegovine, - jedna traka širine 1 mm i jedna traka širine 3 mm,
9. Predsjednik Federalnog saveza - romb u cijelosti je zlatne boje.

### Članak 69.

Za dobrovoljne vatrogasce Utvrđuju se funkcije za pojedine specijalnosti i njihove oznake:

1. Mašinista - točak u obliku zupčanika,
2. Za bolničara - znak crvenog križa,
3. Za Ijekara - ljekarski znak,
4. Za muzičare - lira.

Oznake za specijalnosti izrađene su u obliku značke veličine 20 mm x 30 mm i nose se na lijevoj prednjoj strani bluze ili košulje.

### Članak 70.

Za vatrogasni podmladak u dragovoljnim vatrogasnim postrojbama utvrđuju se sljedeće funkcije i njihove oznake:

1. Pionir vatrogasac (7-10 godina) nosi, iznad lijevog džepa bluze ili košulje, vatrogasni znak iz članka 63. stavak 1. ove uredbe, a iznad nadlaktice lijevog rukava - podlogu plave boje u obliku pravougaonika veličine 5x8 cm, preko koje se nalazi žuta traka, širine 10 mm, postavljena na 15 mm od donje ivice pravougaonika (podloge).
2. Pionir vatrogasac I klase (11-14) nosi, iznad lijevog džepa bluze ili košulje vatrogasni znak iz članka 63. stavak 1. ove uredbe, a iznad nadlaktice lijeve ruke iste oznake kao i pionir vatrogasac, s tim da se pored žute trake nalazi žuta baklja u osi pravougaonika (podloge).
3. Oznake omladinca su tri žute trake širine 5 mm koje se nose na naramenicama, razmak medu trakama iznosi 2 mm, udaljenost od ruba naramenice prema rukavu 10 mm, a 2 mm iznad trake je žuta baklja.
4. Komandir pionirskog odjeljenja "pionir vatrogasac", na naramenicama nosi jednu zlatnu traku, širine 5 mm, na udaljenosti 10 mm od ivice naramenice prema rukavu.
- 5.. Komandir pionirskog odjeljenja "pionir vatrogasac I klase" nosi na naramenicama dvije zlatne trake, širine 5 mm, na razmaku 10 mm, i udaljenosti 10 mm od ivice naramenice prema rukavu:

### Članak 71.

Na pripadnike vatrogasnih postrojba koje se formiraju u pravnim osobama odnose se iste funkcije i njihove oznake kao za pripadnike dragovoljnih vatrogasnih postrojba koje se formiraju u dragovoljnim vatrogasnim društvima.

### Članak 72.

Oznake funkcija dragovoljnih vatrogasaca izrađuju i koriste dragovoljna vatrogasna društva i vatrogasni savezi.

## VI - NAZIVI FUNKCIJA I OVLAŠTENJA STARJEŠINA VATROGASNIH POSTROJBA

### Članak 73.

Nazivi funkcija starješina u profesionalnim vatrogasnim postrojbama su:

- a) Starješina (zapovjednik) vatrogasne postrojbe,
- b) Zamjenik starješine (zamjenik zapovjednika),
- c) Starješina postrojbe - čete (komandir čete),
- d) Zamjenik starješine postrojbe - čete (zamjenik komandira čete),
- e) Starješina dispečerskog centra,
- f) Starješina vatrogasne ispostave,
- g) Starješina postrojbe-voda (komandir voda),
- h) Zamjenik starješine postrojbe-voda (zamjenik komandira voda),
- i) Starješina postrojbe-odjeljenja (komandir odjeljenja),
- j) Starješina skupine.

### Članak 74.

Ovlaštenja starješine (zapovjednika) vatrogasne postrojbe utvrđena su u odredbi članka 77. stavak 1. Zakona, a naročito je ovlašten da:

- neposredno vodi vatrogasnu postrojbu,
- organizira obavljanje svih poslova u vatrogasnoj jedinici,
- utvrđuje prioritete u radu,
- redovno informira ravnatelja kantonalne uprave civilne zaštite o stanju iz mjerodavnosti vatrogasne postrojbe,
- osigurava blagovremeno i zakonito obavljanje poslova iz nadležnosti vatrogasne postrojbe,
- raspoređuje poslove na ostale državne službenike i namještenike u vatrogasnoj postrojbi i daje upute o načinu obavljanja tih poslova,
- koordinira i usmjerava rad svih starješina vatrogasnih ispostava koje postoje na razini kantona.
- odlučuje o svim pitanjima za koje je ovlašten posebnim rješenjem ravnatelja kantonalne uprave civilne zaštite.

### Članak 75.

Zamjenik starješine (zamjenik zapovjednika) vatrogasne postrojbe ima ista ovlaštenja kao i starješina utvrđena u članku 77. stavak 1. Zakona i članku 74. ove uredbe.

## Članak 76.

Starješina postrojbe - čete (komandir čete) ovlašten je da:

- organizira rad u četi,
- neposredno kontrolira rad u četi,
- organizira i vodi stručne sastanke čete,
- podnosi izvješće zapovjedniku o stanju u četi,
- predlaže mjesecni operativni plan i program rada čete,
- kontrolira provođenje plana i programa rada čete,
- redovno analizira izvršenje mjesecnog plana i programa rada i podnosi izvješće zapovjedniku,
- kontrolira i organizira vođenje operativne, radne i druge evidencije u četi,
- provodi mjere zaštite na radu u četi,
- organizuje sigurnost objekta i materijalno-tehničkih sredstava,
- vrši nadzor nad blagovremenim, zakonitim i urednim izvršenjem poslova u četi,
- koordinira rad sa dragovoljnim vatrogasnim društvima na području djelovanja čete,
- vrši obilazak objekata od posebnog interesa, kao i drugih objekata na području djelovanja vatrogasne postrojbe, u cilju sagledavanja stanja zaštite od požara u tim objektima,
- vodi vatrogasnu četu na intervencijama gašenja požara i intervencijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- organizira evakuaciju ugroženih ljudi i imovine od požara i prirodnih i drugih nesreća,
- provodi operativnu gotovost i spremnost čete i ispravnost sprava i opreme,
- kontrolira disciplinu i urednost vatrogasaca u četi,
- surađuje i pruža pomoć tijelima sigurnosti,
- prati provođenje stručnog osposobljavanja, uvježbavanja i kondiciranja vatrogasaca radi održavanja njihove spremnosti za vršenje operativnih poslova gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara,
- vrši analizu intervencija čete i o tome podnosi izvješće zapovjedniku,
- izdaje zapovjedi i uputstva za rad u četi po nalogu zapovjednika,
- organizira i prati održavanje čistoće i urednosti objekta i izvan objekta i
- u cilju što efikasnijeg rada čete i uspješnosti intervencije gašenja požara i zaštite i spašavanja, savjesno, odgovorno i sukladno Zakonu, etičkim načelima i pravilima službe donosi odluke.

## Članak 77.

Zamjenik starješine postrojbe - čete (zamjenik komandira čete) atrogasne postrojbe ima ista ovlaštenja kao i starješina postrojbe - čete, utvrđena u članku 76. ove uredbe.

## Članak 78.

Starješina dispečerskog centra ovlašten je da:

- organizira rad u četi veze,
- izrađuje plan i program nabavke materijalno-tehničkih sredstava i opreme potrebitih za rad čete veze,

- vodi cjelokupnu dokumentaciju čete veze,
- vodi evidenciju o redovitom servisu opreme,
- osigura pravilnu eksploraciju sustava radio veze i telekomunikacije,
- osigura Zakonom propisane dozvole za repetitore i radiostanice,
- predlaže zapovjedniku tehnička rješenja za unapređenje rada čete veze i daje mišljenje za nabavku nove tehničke opreme i uređaja,
- organizira stručno osposobljavanje vatrogasaca za rad na sredstvima veze i računalnim sustavom,
- predlaže smjernice, procedure i aplikacije za razvoj podatkovne baze za sve korisnike informacijskog sustava,
- razvija podatkovne baze za geografski informacioni sustav (GIS).

### Članak 79.

Ovlaštenja starještine vatrogasne ispostave, starještine postrojbe-voda (komandira voda), zamjenika starještine postrojbe - voda (zamjenik komandira voda), ista su kao ovlaštenja starještine postrojbe - čete, utvrđena u članu 76. ove uredbe.

### Članak 80.

Starješina postrojbe-odjeljenja (komandir odjeljenja) ovlašten je da:

- rukovodi i organizira rad u vatrogasnem odjeljenju,
- samostalno donosi plan akcije gašenja požara i zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara,
- organizira evakuaciju ugroženih ljudi i imovine od požara i prirodnih i drugih nesreća,
- organizira provođenje mjera zaštite na radu u odjeljenju,
- vrši analizu intervencije odjeljenja i o tome podnosi izvještaj komandiru voda,
- izvodi stručno osposobljavanje i praktične vježbe sa odjeljenjem,
- kontrolira disciplinu i urednost vatrogasaca u odjeljenju.

### Članak 81.

Ovlaštenja starještine grupe ista su kao ovlaštenja starještine postrojbe (komandira odjeljenja), utvrđena u članku 80. ove uredbe.

## VII - PRELAZNEI ZAVRŠNE ODREDBE

### Članak 82.

Profesionalne i dragovoljne vatrogasne postrojbe dužne su da u roku od 5 godina usklade cijelokupan izgled radnih i svečanih uniformi, kao i oznake za funkcije na uniformama sukladno odredbama ove uredbe.

### Članak 83.

Pripadnici, profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe ne mogu nositi svečanu i radnu uniformu, kao ni zaštitnu opremu, koja ne odgovara odredbama ove uredbe.

### Članak 84.

Pripadnici profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe, koji se nalaze na određenim funkcijama, mogu nositi funkcionalne oznake samo dok obavljaju tu funkciju.

### Članak 85.

Stupanjem na snagu ove uredbe prestaje da važi Pravilnik o uniformi i funkcionalnim oznakama vatrogasaca u profesionalnim vatrogasnim postrojbama ("Službeni list SR BiH", broj 37/79) i Pravilnik o zaštitnoj odjeći i opremi, radnoj odjeći, svečanim uniformama i vatrogasnim oznakama u dobrovoljnem vatrogastvu kojeg je donijelo Predsjedništvo Konferencije Vatrogasnog saveza Bosne i Hercegovine od 27. veljače 1986. godine.

### Članak 86.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V broj 88/11  
14. veljače 2011. godine  
Sarajevo

Premijer  
Mustafa Mujezinović, v. r.